

Plekberaad over ‘Samen - Wonen - Leven’ in Leiden in 2060 leidt tot SAMEN REDZAAM

Op 15 september tijdens het derde plekberaad van Leiden hebben zo'n vijftig Leidenaren gesproken over de Mooist Mogelijk Toekomst voor Leiden met als thema 'SamenWonen - SamenLeven'. Het thema is voortgekomen uit het voorgaande plekberaad waar het gebrek aan woningen door jongeren is geagendeerd.

Derde van vijf plekberaden in Leiden

Dit plekberaad is de 3e in een reeks van 4. Waarbij we de toekomst van Leiden onderzoeken. We gebruiken 2060 als ons punt op de horizon. In het 1e plekberaad (29 juni 2021) ging het over toekomstdenken in het algemeen in Leiden en welke rol het New European Bauhaus hierin kan spelen. Het 2e (30 juni 2022) ging het over de toekomst van Leiden, waarbij het thema wonen werd geagendeerd voor deze editie. Eind dit jaar organiseren we een 4e plekberaad over water, op 28 november 2022. Het 5e plekberaad gaat over het verspreiden van het toekomstperspectief in alle partnerorganisaties van Leiden European City of Science. Het resultaat van de eerste 3 plekberaden wordt eind november met de gemeenteraad gedeeld tijdens de commissievergadering Leefbaarheid en Bereikbaarheid.

Wat is een plekberaad?

Een plekberaad gaat, met een representatieve groep bewoners, over de toekomst van een plek. Via een middagvullend programma proberen we in het beraad een beeld te vormen van een zo mooi mogelijke toekomst.

Week Toekomstige Generaties

Het plekberaad is een initiatief van het Ministerie van de Toekomst, Lab Toekomstige Generaties en de Turnclub en is tevens de aftrap van de Nationale Week voor Toekomstige Generaties.

De dag wordt geopend met Eva Rovers van Bureau Burgerberaad. Ze is tevens schrijfster van het boek 'Nu is het aan ons'. De democratie van Nederland is goed maar veel Nederlanders voelen zich niet gehoord. Van binnenuit zijn we de democratie aan het verzwakken, uithollen zelfs. Inwoners hebben weinig vertrouwen in de politiek en andersom ook! Dit terwijl je samen de plek om te leven wilt en moet vormgeven! Daarom is het tijd dat we de democratie aanvullen, ik noem het ook wel tussentijdse democratie. Tussen de vier jaren door!

Eva Rovers en Jan van de Venis, Waarnemend Ombudspersoon voor toekomstige generaties, zijn beëdigd als Minister voor de Toekomst, door een ketting te dragen met daaraan kinderschoentjes. Die staan symbool voor de volgende generaties. De beëdiging is het openingsritueel van deze bijzondere week waarin nog twintig andere plekberaden in heel Nederland plaatsvinden, van Leeuwarden tot Maastricht. Eva Rovers is ontzettend blij met plekberaden als deze, ze gelooft dat het tijd is om de democratie te verrijken met burgerberaden en plekberaden. 'Samen moeten we onze plek vormgeven, er zijn steeds meer mensen die zich niet gehoord voelen en hierdoor wordt de democratie van binnenuit

verzwakt. Met het toevoegen van nieuwe democratische tools kunnen we dat verhelpen' aldus Eva Rovers bij de aftrap van het plekberaad.

Organisator Roosmarijn van de Velde licht kort de spelregels van de dag toe. De belangrijkste: zonder politiek of ambtelijk etiket, dus als bewoner van een plek, ben je vrijer om mee te praten, en te denken. Je vertegenwoordigd daarmee een inwoner en geen belang.

Voordat we doorgaan heeft Meta Knol, directeur van Leiden European City of Science tips voor 'ons' tijdreizigers. 'Wat mij altijd helpt zijn de ogen van een kind en de voorstelling van een 'echt' kind namelijk mijn neefje van zes jaar. Hij is in 2060, het jaar waar het vandaag om draait, 44 jaar'. Dat maakt het voorstellingsvermogen om in gesprek te gaan over de toekomst al concreter. Daarnaast nog de vijf handreikingen:

1. Wees geen deelnemer maar beschouwer.
2. Denk in diepe tijden - stel je voor dat je samen een kathedraal gaat bouwen en je het eindresultaat misschien niet meer meemaakt.
3. Verbeeldingskracht; je neefje of nichtje of kinderschoentjes, zet ze zichtbaar in de ruimte.
4. Nu is alles mogelijk! Zet je waarde kompas aan en stel alle mogelijkheden af op je persoonlijke waarden.
5. Just do it! Doe het gewoon...

Wonen in 2060

De meest opvallende uitkomst is dat iedereen verlangt naar een community waarin men samen met elkaar woont en leeft: intergenerationeel, met gedeelde voorzieningen en een plek voor iedereen. De term 'It takes a village to raise a child' komt zelfs voorbij. Taal is geen barrière meer en er is meer vrije tijd en meer ruimte om elkaar te ontmoeten. In Leiden rijden geen auto's meer, en alle parkeerplaatsen zijn (moes)tuinen geworden. Gezond eten, water en een warm huis zijn basisvoorzieningen en als zodanig een recht voor alle inwoners van Leiden. Er gaat geen kind meer naar school zonder ontbijt en bij voorkeur komt de appel die meegaat naar school of het werk van de boom uit het eetbare bos die op diverse plekken in de stad te vinden zijn. Ouders gaan, als ze oud zijn, weer bij hun volwassen kinderen wonen. Niet omdat het moet, maar omdat het fijn is. Dit is het Leidse toekomstperspectief voor het jaar 2060.

Kennismaking Alle onderdelen van deze dag zijn belangrijk om te komen tot goede inhoudelijke gesprekken. Dat weten de organisatoren maar al te goed. Ook het kennismaken is grondig uitgedacht. Voor de helft van de zaal zijn tasje met daarin twee kimono's. De helft krijgt een tas en zoekt iemand op zonder tas. Ze delen vervolgens de kimono's en stellen zich aan elkaar voor. Laagdrempelig kom je met elkaar in contact, buiten de bubbel!

Tijdreizen

Om in de stemming te komen voor het dialoog over 2060 trekken alle deelnemers de 'kimono' aan waardoor iedereen in 2060 is en zichzelf even losmaakt van wie ze nu zijn. Als laatste horen de deelnemers een stem die ze meeneemt op een tijdreis. Een kinderstem vult de ruimte die afsluit met 'Jij bent onderdeel van mij, maar mag ik ook onderdeel van jou zijn?'. Al deze input heeft gezorgd voor een bijzondere middag waar iedereen even tijdreiziger is. Anika van Wijngaard, deelnemer en tevens freelance journalist is blij verrast

met de middag. 'Dag in, dag uit ben ik met mijn werk bezig met wat er nu mis gaat en vandaag ben ik uitgedaagd om na te denken over wat er straks anders moet. Dit soort plekberaden kunnen helpen om uit het pessimisme te stappen, we hebben veel meer van dit soort dialogen nodig'.

Straatambassadeurs

Pepijn Smit, theatermaker in Leiden, was ook aanwezig. Het idee van straatambassadeurs komt uit zijn koker, dit is iemand die ervoor zorgt dat de communicatie in en met de buurt goed verloopt. Dit is maar één idee van de middag, maar wel gelijk een concrete actie, iets waar ik meteen mee kan beginnen, om 'samen redzaam' te worden. Ik vind daarnaast ook echt dat we meer en vaker tijd moeten nemen om over de verre toekomst na te denken' aldus Pepijn.

Kernen en opsomming uit de gespreksrondes, de flip-over en observaties

Delen is een onderdeel dat op vele manieren terugkomt in deze groep:

- Deelwoningen - modulair - lego
- Gebruik ipv bezit
- Mixen van verschillende 'groepen' mensen in wijken(vorm van delen)
- Gezamenlijke moestuin ipv parkeerplaatsen in een wijk
- Kleiner wonen, gemeenschappelijke ruimtes

Minder Armoede, iedereen dezelfde kansen

- Groenten goedkoper
- Basisvoorzieningen uitbreiden: schoon water, eten, warm huis, bed

Circulair bouwen

Intergenerationeel wonen - op elkaar passen, jong voor oud, maar ook wijsheid van ouderen voor jongeren beschikbaar.

Gelijke informatievoorziening:

- Communicatie
- Laagdrempelig
- Straatambassadeurs
- Buurthuizen betrekken

Seizoensbewustwording

- In de winter hoef je niet in een t-shirt in je huis te zitten
- Andere tijden werken: zomer siësta
- Meer groen - zorgt voor verkoeling in zomer en waterafvoer in herfst ed.
- In elke woning water opslaan voor toilet doorspoelen etc.

Wat kun jij doen?

- Minder vlees eten, herenboeren aanraden
- Straatambassadeur worden
- Toekomstdenken stimuleren
- Meer samenwerken
- Research bij kinderen geen bed en ontbijt - wetenschap inzetten
- Meer inzage in energiegebruik bij bewoners
- Onderzoek naar vleesvervangers - inzet wetenschap
- Huisbezoeken, huizen die slecht geïsoleerd zijn energiezuinig maken - isolatie offensief

Meer ontmoeten:

- Momenten faciliteren
- Plekken creëren in wijken ed.
- Voor alle generaties - overlap - dat ze elkaar ook ontmoeten

Lokaal voorzienend:

- Familie-vrienden complexen
- Ervaringsdeskundigheid - belang
- Lokale vangnetten
- Kortere ketens
- Verbonden door loyaliteit: delen, ruilen en samen doen
- Actief in contact: in gesprek

Gaia, Emma en Fay in 2060

- verkoudheid met natuur + omgeving
- gelijkheid - evenwichtige uitwisseling
- open-minded/inclusie
- dialoog, luisteren
- vrije tijd
- picture perfect who cares

Fysieke verandering aan wonen:

- Speeltuinen = norm
- eetbare/drinkbare stad
- verplichte binnenplaatsen - ruimte voor ontmoeten
- heggen open of zelfs weg - open veilig
- Appeltaart - cider wandeling

Belangrijkste topic: van alleen naar samen

- sport, spel, cultuur, muziek op straat, samen
- regelgeving i.h.k. van wonen - stimuleren samen wonen- intergenerationele
- bestaande 'alleen' woningen ombouwen naar samen wonen
- 200 krakers - samenwonen ook krakers
- willen rijke mensen wel delen? onderzoek - wetenschap

2060 - Wonen voor iedereen

Statements:

- groen
- combinatie oud-jong
- kleiner eigen ruimte
- circulair
- meer woongroepen
- door elkaar/met elkaar
- internationaal - multi talig - gemengd
- gedeelde voorzieningen
- 2020 woningen zijn nog in gebruik maar intensiever

Toelichting betrokken organisaties/initiatieven

Week van toekomstige generaties

Van 23 tot en met 27 september 2022 organiseren The Turn Club, het Ministerie van de Toekomst en het Lab Toekomstige Generaties: de Week voor Toekomstige Generaties. Als deelnemer doe je mee in het Plekberaad en vertegenwoordiger je een persona uit de toekomst en spreekt namens de belangen en het welzijn van toekomstige generaties. Ieder Plekberaad van de Toekomst kan tijdens of na de Week in 2022 plaatsvinden.

The Turn Club

Wij zijn kunstenaars, creatieve ondernemers, verbinders en veranderaars. We bundelen onze krachten voor een betere wereld. Wij brengen een frisse blik, doorbreken vaste patronen en zetten onze verbeeldingskracht, nieuwsgierigheid en vindingrijkheid in voor een samenleving waarin idealen de ruimte krijgen. Door niet op eilandjes te werken, maar kennis en ervaring te delen, bundelen we onze krachten. Door niet verlegen te zijn, maar onze idealen uit te spreken, maken we een nieuw geluid hoorbaar. Door anderen actief te betrekken bij onze plannen, scheppen we nieuwe relaties. Ieder is uniek, maar samen vormen we een groter geheel. Zo ontstaat er adem om te leven en te groeien. Zo maken wij het verschil.

Ministerie van de Toekomst

Het Ministerie van de Toekomst is een beweging die het perspectief open zet voor en naar de lange termijn toekomst. We streven naar een wereld met gemene gronden waarin zowel individu, bedrijfsleven als politiek beslissingen nemen vanuit een empathisch langetermijn perspectief van zeven generaties. In het Ministerie van de Toekomst is iedereen minister. Iedereen die verder wil kijken dan de 'vier jaar politiek', mag een plekberaad organiseren, dit kan met vrienden, collega's, wetenschappers, festivalgangers of het hele dorp.

Naast de plekberaden en themaberaden zijn interventies een vast onderdeel van het Ministerie, al dan niet in combinatie met een plekberaad. De interventies dragen bij aan de bewustwording van lange termijn denken bij bestuurders, ambtenaren, ondernemers, mensen, dorpen en wijken.

Lab Toekomstige generaties

Het Lab Toekomstige Generaties streeft ernaar het welzijn van toekomstige generaties mee te laten wegen bij belangrijke beslissingen. In Nederland en in de rest van de wereld. We willen dat de samenleving waarin de volgende zeven generaties terechtkomen inclusief en duurzaam is. We werken aan de hand van [verschillende instrumenten en methodieken](#) aan [enkele kwesties](#) die van invloed zijn op de toekomstige generaties.